

фактори. Крім того на розмір команди також може впливати поєднання ролей, що грають її учасники. Нажаль вивчення особливостей формування інноваційних команд та ідентифікація факторів, що впливають на їх розвиток не входять до кола задач даної роботи, але безумовно можуть бути враховані, як дуже цікавий напрямок подальших досліджень.

Відповідно до запропонованого механізму поступового залучення «реципієнтів» до інновацій шляхом неодноразового підключення до різних груп, що активно займаються створенням/засвоєнням інновацій, на практиці об'єктивно призводить до збільшення їх розміру.

Михайлова Д.С., студентка
Науковий керівник: Захарченко Н.В.,
д.е.н., професор, Одеський національний
університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

На фоні погіршення соціально-економічного стану держави, кризи фондового ринку та банківського сектору, венчурне інвестування є специфічним різновидом фінансових вкладень у високотехнологічне виробництво, додатковим інструментом неоіндустріального розвитку України, в якому пріоритетним є перехід до “розумних” (smart) і “зелених” виробничих технологій, які направлені на зменшення споживання енерго- і матеріальних ресурсів, автоматизацію обчислень, програмне забезпечення, розвиток нано- і біотехнологій та ін. Саме венчурний капітал є одним із привабливих нетрадиційних джерел фінансування таких інноваційних проектів підприємств з генерації нових високотехнологічних продуктів.

За визначенням Української асоціації венчурного бізнесу, венчурний капітал (від англ. «*venture*» – ризиковане підприємство) – це довгостроковий, ризиковий капітал, що інвестується в акції нових і швидкозростаючих компаній з метою отримання великого прибутку після реєстрації акцій цих компаній на фондовій біржі [4].

Сьогодні в Україні недостатньо ефективна система управління інноваційними процесами, не повною мірою діють венчурні фонди, порушуються закони щодо охорони прав інтелектуальної власності, а значна частина наукового потенціалу працює на аутсорс або емігрує. Значної кризи зазнають вищі навчальні заклади, які є основою кадрової інфраструктури для забезпечення українських підприємств фахівцями, здатними впроваджувати інноваційні технологічні та адміністративні технології. Досі залишається заниженою заробітна плата наукових фахівців.

Беручи до уваги досвід інших країн, венчурне інвестування позитивно впливає на загальний інноваційний стан в країні: підвищує рівень технічної та наукової озброєності, посилює якісну конкурентну боротьбу, а також є дієвим

інструментом примноження капіталу, що позитивно впливає на економіку країни [3].

Джерела венчурного капіталу – інвестори, які прагнуть отримати високий дохід. Вони виступають донорами бізнесу. Реципієнтами є підприємці, яким потрібні вливання капіталу. Між ними знаходяться венчурні фонди, які заробляють гроші на процедурі посередництва між зацікавленими сторонами [1].

Як наслідок, ефективна діяльність венчурних фондів, критично необхідних для фінансової підтримки інноваційних та інвестиційних проектів в Україні, неможлива без участі держави. Тому на перший план виступає проблема законодавчого врегулювання діяльності венчурних структур. З метою її вирішення слід забезпечити удосконалення вітчизняного законодавства у напрямках визначення сутності, функцій та принципів діяльності справді венчурних фондів і венчурних компаній та переорієнтації венчурного сектору на співпрацю з вітчизняною науково-технологічною сферою. Нормативно-правова база повинна забезпечувати державну підтримку системи венчурного інвестування, в тому числі шляхом внесення відповідних змін та доповнень до податкового, митного і банківського законодавства, створення належних правових механізмів для розвитку вторинного фондового ринку, зокрема біржової торгівлі цінними паперами венчурних підприємств, системи електронних торгів тощо. Головним завданням венчурного бізнесу повинні стати встановлення зв'язків між науково-дослідними інститутами, вузами і підприємствами та стимулювання фінансування наукових досліджень і прикладних розробок [5].

Важливою умовою входження венчурних фондів до кола фінансових важелів при фінансуванні зростаючих галузей української економіки є полегшення умов доступу до інвестиційних джерел фінансування. Досі не розроблений механізм входження іноземного капіталу та інституційних інвесторів, приватних пенсійних фондів на реальний ринок інвестування. Діючі закони й нормативно-правові акти не відповідають вимогам сьогодення і тим самим скорочують потенційну інвестиційну складову. Але наявна потреба у додаткових джерелах наповнення бюджету і збільшення робочих місць значно активізує процес розробки програм державної підтримки, які повинні врахувати механізми залучення інвестицій на різних стадіях інвестиційного процесу та визначити пріоритетні галузі державно-приватного партнерства [1]. Крім цього, необхідне забезпечення державою пільгових умов для функціонування в Україні великих іноземних венчурних фондів та стимулювання розвитку національних, які мають формуватися вже з часткою державного фінансування. Цим самим держава повинна демонструвати свою готовність ділити разом із приватними та інституційними інвесторами ризики таких інвестицій. Однак її роль у розвитку венчурного інвестування має бути координуючою, а не керівною [2].

Таким чином, для ефективного впровадження та реалізації венчурного інвестування необхідне вирішення завдань фінансового забезпечення; створення відповідної інфраструктури і сприятливих умов функціонування; забезпечення ефективної взаємодії між державою, наукою і бізнесом з орієнтацією на світові

тенденції; вирішення організаційно-структурних проблем, освітніх програм і людських ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Замлинський В.А. Сучасний стан та перспективи розвитку венчурного інвестування як складової фінансового забезпечення інноваційної діяльності України URL: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2014/5-6\(76-77\)/uazt_2014_5-6_19.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2014/5-6(76-77)/uazt_2014_5-6_19.pdf)
2. Національна модель неоіндустріального розвитку України: моногр. / В.П. Вишневецький, Л.О. Збаразська, М.Ю. Заніздра, В.Д. Чекіна та ін.; за заг. ред. В.П. Вишневецького / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Київ, 2016. – 518 с. URL : https://iie.org.ua/wp-content/uploads/monografiyi/2016/2016_mono_Vishnevskiy_Zbarazska_Zanizdra_Chekina.pdf
3. Тарумов В.О., Лободзинська Т.П. Перспективи та можливості розвитку венчурного підприємництва в Україні. URL : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/50.pdf
4. Українська асоціація інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу. URL : http://www.uaib.com.ua/files/articles/204/13_4.pdf
5. Янченко З. Б. Сучасні особливості та перспективи розвитку венчурного фінансування в Україні. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=361>

Наконечна Т.В., к.е.н., доцент
Гринів Н.Т., к.е.н., доцент
Національний університет «Львівська
політехніка», м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ FABLAB МЕРЕЖІ ТА АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕС-ІДЕЙ НА ЕТАПІ ПРОТОТИПУВАННЯ

Глобальна FabLab мережа була сформована у 2005 році для сприяння та підтримки розвитку міжнародної мережі навчально-виробничих лабораторій FabLab, а також побудові та розвитку національних, регіональних і міських FabLab мереж з метою об'єднати їх в єдиний інформаційний та навчально-виробничий простір. За допомогою FabLab до глобальної мережі підключаються спільноти учнів, викладачів, дослідників, виробників і новаторів, які використовують глобальну FabLab мережу для обміну знаннями.

В Україні перші FabLab з'явилися за приватною ініціативою та фінансувалися приватними інвесторами, які були безпосередньо зацікавленими в проектах. Сьогодні ці FabLab фінансуються за допомогою проведення майстер класів, продажі абонементів на користування обладнання, погодинна оплата використання обладнання та консультаційний супровід, виконання проектів під замовлення для приватних компаній.

Яскравим прикладом, як фінансуються етапи комерціалізація бізнес-ідей та проектів вітчизняних FabLab є фінансування діяльності FabLab MIRONAFT. Він розташована в Одеській національній академії харчових технологій. Головний напрям діяльності є галузь мехатроніки та робототехніки, займаємося всіма напрямками розвитку як промислової, так і споживчої робототехніки. Основним джерелом фінансування FabLab MIRONAFT є кошти місцевого бюджету, так в